

PROHLÁŠENÍ HISTORIKŮ A HISTORIČEK KE KAUZE ÚDAJNÉHO PLAGIÁTORSTVÍ MARTINA KOVÁŘE

Ještě před vydáním stanovisek etických komisí na úrovni fakulty i univerzity v kauze údajného plagiátu prof. Martina Kováře byly zveřejněny dva posudky (z pera prof. Jaroslava Pánka a prof. Roberta Kvačka), vyžádané osobně rektorem Univerzity Karlovy. Autoři obou posudků jsou odborníky na dějiny novověku, resp. moderní dějiny, s bohatou profesionální kariérou. Navíc představují v celé kauze jediný ve veřejném prostoru zaznamenaný hlas z řad historické obce. Proto je pochopitelné, že oběma textům byla věnována patřičná mediální pozornost. O to naléhavěji však považujeme za svou povinnost upozornit na problematičnost stanovisek obou posuzovatelů.

Ani autoři posudků nepopřeli, že se v textech, o něž tu jde (tj. v Kovářových pracích a ve starší práci britského historika B. Cowarda), vyskytuje řada téměř shodných dlouhých pasáží a desítky identických odkazů (z velké části v témže pořadí a na stejných místech téměř totožného textu). Rovněž nepopřeli, že na desítkách míst v Kovářových publikacích u přeložených či parafrázovaných odstavců chybějí odkazy na zdroj, tedy na Cowardovu studii. Obhajobu Kovářových textů tak zakládají pouze na skutečnosti, že na několika jiných místech autor na Cowarda odkázal, a především na faktu, že celek díla není ani v jednom případě plně totožný s předlohou. Krom toho se podezření z plagiátorství snaží vyvážit poukazem na zásluhy, prestiž a postavení Martina Kováře v rámci historické obce a Univerzity Karlovy.

Bez ohledu na výsledné posouzení konkrétního případu jsme přesvědčeni, že takto dalekosáhlá relativizace kritérií, jež odlišují samostatnou vědeckou práci (buď třeba syntetickou a na sekundární literatuře založenou) od nepřiznaného přejímání cizího díla, může mít pro historickou vědu v našem prostředí devastující účinky. Pro ty z nás, kteří vyučují na vysokých školách, je navíc těžko představitelné, že bychom nadále po studentech vyžadovali pečlivé dodržování základních pravidel historického řemesla a přitom se smířili s tím, že jejich nedodržování v případě zkušeného profesionála má být považováno za legitimní. Stanoviska obou posuzovatelů tak ohrožují integritu oboru výrazně závažnějším způsobem než případné pochybení či vědomé obcházení pravidel ze strany jednotlivce.

Přejeme si, aby se v naší historické obci pěstovala a dalším generacím předávala náročná a kritická historická věda s mezinárodním přesahem. Její nezbytnou podmínkou ovšem zůstává dodržování základních pravidel vědecké práce. Na etických a odborných standardech je třeba trvat na všech úrovních, od studentů a doktorandů až po profesory a akademické funkcionáře.

K 3. únoru 2019 se k prohlášení připojili:

doc. Mgr. Robert Antonín, Ph.D.

PhDr. Matěj Bílý, Ph.D.

Mgr. Iveta Coufalová

Mgr. Kateřina Čapková, Ph.D.

Mgr. Kamil Činátl, Ph.D.

doc. PhDr. Ivana Čornejová, CSc.

Mgr. Tomáš Dvořák, Ph.D.

PhDr. Milan Ducháček, Ph.D.

Mgr. Michal Frankl, Ph.D.

Mgr. Adéla Gjuričová, Ph.D.

JUDr. Barbara Havelková, LL.M., D.Phil.

PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D.

doc. Dr. phil. Mgr. Pavel Himl

Mgr. Jiří Hlaváček, Ph.D.

PhDr. Přemysl Houda, Ph.D.

doc. Libora Oates-Indruchová, Ph.D.

Mgr. Jaroslav Ira, Ph.D.

Mgr. Jiří Janáč, Ph.D.

Mgr. Jakub Jareš, Ph.D.

doc. PhDr. Martin Jemelka, Ph.D.

prof. PhDr. Pavel Kladiwa, Ph.D.

PhDr. Michal Kopeček, Ph.D.

doc. PhDr. Ota Konrád, Ph.D.

Vít Kortus, M.A.

PhDr. Jan Koura, Ph.D.

PhDr. Irena Kozmanová, Ph.D.

doc. Dr. phil. Rudolf Kučera, Ph.D.

Hana Kubátová, M.A., Ph.D.

Mgr. et Mgr. Michaela Antonín Malaníková, Ph.D.

Mgr. Tomáš Malý, Ph.D.

Mgr. Jana Wohlmuth Markupová

Mgr. et Mgr. Zdenko Maršálek, Ph.D.

PhDr. Ondřej Matějka Ph.D.

Mgr. Ondřej Matějka

Mgr. Lucie Merhautová, Ph.D.

PhDr. Jan Mervart, Ph.D.

Mgr. Miroslav Michela, Ph.D.

PhDr. Soňa Mikulová, Ph.D.

PhDr. Jaromír Mrňka, Ph.D.

doc. PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.

Mgr. Denisa Nečasová, Ph.D.

Mgr. Jiří Němec, Ph.D.

doc. Mgr. Radmila Prchal Pavličková, Ph.D.

Mgr. Jaroslav Pinkas, Ph.D.

PhDr. Vítězslav Prchal, Ph.D.

PhDr. Jan Randák, Ph.D.

Mgr. Vojtěch Ripka, Ph.D.

Petr Roubal, Ph.D.

Mgr. Vítězslav Sommer, Ph.D.

doc. Mgr. et Mgr. Matěj Spurný, Ph.D.

Mgr. Vít Strobach, Ph.D.

Mgr. Jaroslav Svátek, Ph.D.

PhDr. Petr Šámal, Ph.D.

Mgr. Karel Šima, Ph.D.

PhDr. Jakub Šlouf, Ph.D.

PhDr. Radka Šustrová, Ph.D.

doc. Mgr. Daniela Tinková, Ph.D.

PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D.

prof. PaedDr. Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D.

doc. PhDr. Alice Velková, Ph.D.

doc. PhDr. Tomáš Vilímek, Ph.D.

prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Petr Wohlmuth

Mgr. Tomáš Zahradníček, Ph.D.